

LEGAL UPDATE

Stelplicht en bewijslast bij onzekere toedracht arbeidsongeval

Datum: 16 juni 2016

Wanneer een werknemer zijn werkgever op grond van artikel 7:658 BW aansprakelijk wil stellen voor door hem geleden schade, zal de werknemer moeten stellen en zo nodig bewijzen dat hij schade heeft opgelopen in de uitoefening van zijn werkzaamheden. Maar wat als de (exacte) toedracht van het ongeval niet vast komt te staan?

Een situatie waarin sprake was van een onzekere toedracht werd door de [Hoge Raad](#) op 10 juni 2016 op grond van artikel 81 RO afgedaan. Zij het echter dat niet alleen de toedracht van het ongeval in deze casus onduidelijk was, maar het was ook de vraag of er überhaupt een arbeidsongeval had plaatsgevonden. De werknemer was in dienst van Curaçao General Contractors en het vermeende ongeval zou hebben plaatsgevonden op Curaçao, waardoor de zaak in eerste instantie voor het Gerecht in Eerste Aanleg van Curaçao werd gebracht. De werknemer stelde zich op het standpunt dat tijdens werkzaamheden de bak van een loader (een type tractor) tegen zijn been of knie is aangestoten. Wat er precies zou zijn gebeurd blijkt niet duidelijk uit de uitspraak van de Hoge Raad noch uit de conclusie van de advocaat-generaal. Ter onderbouwing van zijn standpunt verwijst de werknemer naar een formulier dat was ingevuld ten behoeve van het verkrijgen van een uitkering, waarin de gestelde toedracht van het ongeval was opgenomen. Het formulier bleek echter enkel te zijn ingevuld op basis van de eigen verklaring van de werknemer. De werkgever heeft het vermeende ongeval niet gemeld bij de Veiligheidsinspectie. In eerste en tweede aanleg werd de vordering van de werknemer afgewezen. In cassatie stelt de werknemer dat op de werkgever een verplichting rust tot het (laten) opstellen van een ongevalsrapportage. In het verlengde hiervan zou de rechter ten aanzien van de weerlegging van de aansprakelijkheid door de werkgever een verzwaarde stelplicht aan dienen te nemen, met betrekking tot de betwisting van de stelling dat het ongeval zou hebben plaatsgevonden.

Zoals vermeld doet de Hoge Raad de zaak af op grond van artikel 81 RO. Desalniettemin blijft de [conclusie van de advocaat-generaal](#) lezenswaardig. De A-G geeft helder weer, waar de processuele moeilijkheden en de risico's voor werkgevers in dergelijke gevallen zitten. De werknemer hoeft immers niet aan te tonen wat de exacte toedracht van het ongeval is geweest of wat de oorzaak daarvan was. Wanneer komt vast te staan dat de werknemer schade heeft opgelopen in de uitoefening van zijn werkzaamheden, kan de werkgever aan aansprakelijkheid slechts ontkomen door aan te tonen dat hij alle redelijkerwijs te nemen maatregelen heeft genomen om dat specifieke ongeval te voorkomen (dan wel aan te tonen dat sprake is geweest van opzet of bewuste roekeloosheid). Staat de toedracht van het ongeval niet vast, dan rust op de werkgever een ruimere bewijslast ten aanzien van de zorgplicht. Het is immers erg lastig te bewijzen als werkgever dat je aan een bepaalde zorgplicht hebt voldaan, zonder dat duidelijk is hoe het ongeval precies heeft (kunnen) plaatsvinden. De werkgever dient in dat geval derhalve een velerlei aan mogelijke veiligheidsmaatregelen te stellen en te bewijzen. Slaagt de werkgever niet in dat bewijs, dan kan hij de aansprakelijkheid nog enkel afwenden door aan te tonen dat nakoming van de zorgplicht het ongeval niet zou hebben voorkomen. Ook in dat geval geldt echter een ruime bewijslast voor de werkgever, juist omdat onduidelijk is hoe het ongeval precies is gebeurd en wat de oorzaak daarvan is geweest.

Het standpunt van de werknemer met betrekking tot de verzwaarde stelplicht ter zake de betwisting van het plaatsvinden van het ongeval, acht de A-G onjuist en vanuit het oogpunt van werkgeversaansprakelijkheid onredelijk bezwarend.

De omstandigheden dat geen onderzoek heeft plaatsgevonden en geen ongevalsrapportage is opgesteld, zouden volgens de A-G vermoedelijk wel mee kunnen spelen wanneer vast is komen te staan dat het ongeval daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. De A-G wijdt hieromtrent niet verder uit, maar vermoedelijk doelt hij er op dat dit van invloed kan zijn op het zojuist besproken bewijsrisico van de werkgever. De A-G meent echter dat het enkele ontbreken van een ongevalsrapportage niet per definitie de conclusie rechtvaardigt dat een werkgever tekort is geschoten in zijn stelplicht omtrent de toedracht van een (gesteld) bedrijfsongeval.

Hoewel hetgeen de A-G in zijn conclusie verwoordt niet nieuw is, is het belangrijk dat werkgevers zich bewust zijn van deze risico's, bijvoorbeeld bij het schriftelijk vastleggen van de genomen voorzorgsmaatregelen en het opstellen van een ongevallenrapport na een arbeidsongeval.

Dit is een Legal Update van Petra klein Gunnewiek.

Voor meer informatie:

Petra klein Gunnewiek

+31 30 25 95 726

petrakleingunnewiek@vbk.nl